

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ МІСТА СУМИ ДО 2027 РОКУ

The Development Strategy of the City of Sumy until 2027

Д. Г. Михайленко, здобувач PhD СумДУ,
керівник Регіонального відділення
Фонду державного майна України по Сумській області.

В.Т. Александров, кандидат технічних наук, професор,
доцент кафедри фінансів і підприємництва,
Сумський державний університет, Суми. Україна.

О. В. Зайцев, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів і підприємництва,
Сумський державний університет, Суми. Україна.

У Сумах впродовж 2017-2018 років активно ведеться робота із розробки Стратегії розвитку міста Суми до 2027 року. Розробка нової стратегії так зацікавила керівництво міської влади та громаду міста, що, навіть, міська влада відмінила свої нещодавно прийняті документи щодо програми розвитку міста, такі як: розпорядження міського голови від 29.12.2014 № 264-Р «Про робочу групу з підготовки концепції Стратегічного плану розвитку м. Суми на період 2015-2025 рр.», розпорядження міського голови від 19.07.2016 № 211-Р «Про створення Координаційної ради з розробки Стратегічного плану розвитку м. Суми на період 2017-2026 років», розпорядження міського голови від 19.01.2017 № 11-Р «Про внесення змін до розпорядження міського голови від 19.07.2016 № 211-Р «Про створення Координаційної ради з розробки Стратегічного плану розвитку м. Суми на період 2017-2026 років» [1, 2]. Передбачається суттєво новий підхід до планування шляхів та розв'язання проблем розвитку міста. Скорочено сутність нового підходу можна охарактеризувати як «Smart City Sumy».

Розробка нової програми має фінансове євроінтеграційне підґрунтя. Впродовж 2018 року декількома траншами до України стали надходити з Євросоюзу грошові кошти на створення програмних продуктів стосовно створення систем цифрового управління інфраструктурою міст України, — близько 5 млрд євро. Міська влада долучилася до виконання цього проекту. Місто Суми взяло на себе обов'язки застосування пілотного проекту щодо цифрового розвитку управління життєзабезпеченням міста. Також, представники м. Сум мали плідні контакти з мерією м. Люблін (Польща) щодо ознайомлення з досвідом цифровізації комунальних служб польського міста. Лише впродовж перших дев'яти місяців 2018 року відбулося три поїздки до Любліна представників місцевої влади, науковців та громади міста, підписано ряд документів про співпрацю.

Розробка Стратегії розвитку міста Суми до 2027 року включає дванадцять ключових напрямків:

- освіта та наука;
- транспорт;
- соціальний захист;
- охорона здоров'я;
- архітектура та містобудування;
- ЖГГ та благоустрій;
- молодь та спорт;
- культура, промоція та туризм;
- безпека;
- екологія, енергозбереження та енергоефективність;
- економіка, промисловість та підприємництво;
- цифровізація.

Восени 2018 року в Сумах стартувало проведення секторальних стратегічних сесій із розробки Стратегії розвитку міста Суми до 2027 року [3]. Метою цих стратегічних сесій є залучення якомога більшої кількості людей до формування списку проблемних питань, які потребують вирішення. Такі

стратегічні сесії уже було проведено у трьох галузях: освіта та наука, транспорт, соціальний захист населення та залучено більше 250 осіб із загалу громад та мешканців міста до процесу розробки Стратегії розвитку міста Суми до 2027 року.

Під час кожної стратегічної сесії учасники мають змогу заслухати презентацію відповідальних структурних підрозділів, задати питання міському голові, керівникам виконавчих органів, заступникам міського голови, а вже потім, поділившись на групи, написати основні проблеми галузі, які потребують вирішення. А вже потім відбувається голосування та ранжування напрацьованих проблем. Передбачається, що таких секторальних стратегічних сесій буде ще дев'ять [3].

З метою врахування думки максимальної кількості мешканців міста, визначення пріоритетів та підготовки якісної та об'єктивної Стратегії розвитку міста Суми, активно проводяться соціологічні дослідження: «Дослідження цінностей та життєвих пріоритетів мешканців міста Суми» та «Дослідження якості надання послуг для населення міста Суми» [3]. У цьому контексті участь у соціологічному опитуванні виступає одним з найбільш дієвих механізмів участі населення у розбудові громади та комунікації із місцевою владою, а також формування масиву об'єктивної інформації про стан справ та проблеми в місті. Опитування містить 101 питання та є анонімним (не передбачає введення персональних даних), що забезпечить отримання максимально достовірної інформації. Замовником вищезазначеного соціологічного дослідження є виконавчий комітет Сумської міської ради, виконавцем — Сумський державний університет. Після завершення анкетування зібрану інформацію буде опрацьовано та узагальнено, що дозволить отримати певну статистичну інформацію по стану кожної галузі життєдіяльності міста Суми. Отримані та оброблені набори даних будуть використані при розробці Стратегії розвитку міста Суми до 2027 року.

В якості прикладу щодо цілей цифровізації у сфері медичного обслуговування передбачається і є цілком практично можливим перевести всі

особові медичні картки пацієнтів у цифровий режим. Зробити загальну базу даних. Лікарів (спочатку сімейних) забезпечити смартфонами та навчити їх використовувати їх при обслуговуванні хворих. При відвідуванні пацієнтів на дому у смартфоні для лікаря буде доступною вся інформація про пацієнта, тобто, доступ до його медичної картки. Це особливо стане у пригоді лікарям швидкої допомоги, що обов'язково значно підвищить якість медичної допомоги.

Прикладом щодо цілей цифровізації у сфері міського транспорту можна умовно назвати метою створення проекту «Communication Bus». Цілком можливим стає доступним для кожного мешканця міста оперативна інформація про місцезнаходження кожного транспортного засобу на певному маршруті. Оперативне корегування руху транспортних засобів з єдиного диспетчерського центру безпосередньо на маршруті. Обладнання зупинок інформативними табло про час підходу певного маршруту до цієї зупинки. Стає можливим оперативна оптимізація руху спеціального комунального транспорту, особливо за умов снігопаду та ожеледиці. Можна наводити безліч напрямів впровадження цифрової комунікації в будь-якому із вказаних вище напрямків.

Але головне в іншому. Відповідно до сучасної моделі розвитку міста місцева влада у формуванні муніципальної стратегії розвитку будує свої дії з максимальним врахуванням побажань громадськості. Такий підхід у стратегічному розвитку міст з різного типу інноваціями широко використовується у багатьох містах світу, успішність яких підтверджується високими показниками в рейтингах EIU Global Liveability Rankin, Euromonitor Top 100 City Destinations Ranking. Максимальне залучення зовнішніх експертів, управлінців міської ради і представників громадськості дозволяє запобігти залишенню поза увагою нагальних проблем та потреб розвитку міста, дозволяє використати всі джерела інформації про стан та бачення його розвитку.

Література:

1. «Про створення Координаційної ради з розробки Стратегії розвитку міста Суми до 2025 року». Розпорядження міського голови м. Суми від 13.11.2017 № 393-Р. Режим доступу:

<https://docs.google.com/viewer?url=http://smr.gov.ua/images/documents/Rozporiadgennia/2017/11/393--13-11.doc&embedded=true>

2. «Про внесення змін до розпорядження міського голови від 13.11.2017 р. №393-Р «Про створення Координаційної ради з розробки Стратегії розвитку міста Суми до 2025 року»» Розпорядження міського голови м. Суми від 03.01.2018 № 4-Р. Режим доступу:

<https://docs.google.com/viewer?url=http://smr.gov.ua/images/documents/Rozporiadgennia/2018/01/4--03-01.doc&embedded=true>

3. Інформаційний портал Сумської міської ради. Режим доступу:

<https://smr.gov.ua/uk/dokumenti/rozrobka-stratehii-rozvytku.html>

Бібліографічний опис: Михайленко Д.Г. Стратегія розвитку міста Суми до 2027 року [Текст] / Д.Г. Михайленко, В.Т. Александров, О.В. Зайцев // Перспективи розвитку територій: теорія і практика : Всеукраїнська науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих вчених, м. Харків, 22-23 листопада 2018 р. – Харків: ХНУМГ, 2018. – С. 45-48.